

Kunsthall Rotterdam

Advies: positief

- ▶ Geadviseerd subsidiebedrag: niet van toepassing, RCB
- ▶ Gevraagd subsidiebedrag: € 3.903.000,-

Samenvatting van de aanvraag

“Kunsthall Rotterdam is een gastvrije culturele instelling. Van ervaren kunstkenner tot nieuwkomer, de Kunsthall wil ervoor zorgen dat iedereen kunst en cultuur kan ervaren. Omdat kunst verrijkt en verbindt. Onze kracht is dat we hoogwaardige kwaliteit weten te combineren met een laagdrempelige aanpak. Dat maakt ons aansprekend voor een breed en divers publiek. En dankzij onze innovatieve concepten weten we bovendien ook steeds nieuwe groepen mensen aan te trekken.

Met jaarlijks minstens 18 tentoonstellingen en vele activiteiten is de Kunsthall een bruisend cultureel platform. Het iconische gebouw in het hart van de stad fungeert daarbij als een plek voor inspiratie en ontmoeting. Met ons afwisselende programma waarin kunst, cultuur en maatschappelijke onderwerpen gelijktijdig een plek hebben, openen we deuren tussen verschillende werelden en dragen zo bij aan inzicht en verbinding. Een bezoek aan de Kunsthall is altijd meer dan je verwacht! Zonder eigen collectie kunnen we razendsnel inspringen op de actualiteit, en is samenwerking de basis van onze aanpak. Dat doen we met grote en kleinere (inter)nationale instituten, kunstenaars en makers, en met lokale partners binnen en buiten de sector: de Kunsthall is een dynamische kracht achter culturele samenwerking in de stad.

In de nieuwe cultuurplanperiode is de Kunsthall opnieuw de verbindende en toegankelijke instelling. We gaan daarbij uit van onze kracht en versterken wat ons nu succesvol maakt: een contrastrijk programma waarin iedereen zich kan herkennen en waaraan iedereen kan deelnemen. De Kunsthall wil tenminste 250.000 bezoekers per jaar ontvangen, waarvan 30% nieuw publiek. Dit doen we met aansprekende multidisciplinaire tentoonstellingen, met onder andere een afwisseling in (internationale) publiekstrekkingen en jong talent en met een verhoogde inzet op representatie. We activeren bezoekers met programma's zoals All you can Art en Kunsthall Live en het nieuwe Friday Night LIVE, waarbij we elke maand een partner in de stad een podium bieden en zo voor een breed publiek een prikkelende avond vol culturele uitwisseling creëren. De Kunsthallaanpak is steeds voelbaar: eigenzinnig, maatschappelijk verbonden en altijd verrassend.

Het brede en diverse programma in combinatie met het onderhouden van ons rijke samenwerkingsnetwerk, vraagt veel van ons lean & mean team. Voor de aankomende periode koppelen we daarom onze hoge ambitie aan gezond realisme, met als doel een werkbaar evenwicht te vinden tussen de levendigheid die de Kunsthall zo kenmerkt en een gezonde inzet van mensen en middelen. Daarnaast werkt de Kunsthall aan de toekomstbestendigheid van haar gebouw en organisatie, om zo het fundament voor toekomstig succes te versterken. We zetten in op het tenminste consolideren van de reeds substantiële eigen inkomsten

(entreegelden en derde geldstromen) met de ambitie om deze te laten toenemen. Niettemin voelen we ook de noodzaak de Gemeente te verzoeken om een aanvullende bijdrage voor de volgende onderdelen:

- *verhoging structurele bijdrage realisatie programma en personele organisatie; en*
- *incidentele investering toekomstbestendigheid Kunsthal: renovatie, verduurzaming en digitale transformatie.*

Zodat we behouden én versterken waar we goed in zijn: impactvol programmeren, als unieke, internationale topinstelling en smaakmaker van Rotterdam. Nu én in de toekomst.”

Artistieke en inhoudelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als zeer goed. Het plan van de Kunsthal zit goed in elkaar met een heldere missie en visie en een duidelijke omschrijving van de eigen Kunsthal-aanpak waarmee verbindingen worden gelegd tussen disciplines, tijden en culturen. De commissie is positief over het vermogen van de Kunsthal om in een breed veld van kunst en cultuur ieder jaar een sterk en afwisselend programma van bijna twintig tentoonstellingen te organiseren. De visie dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk moet zijn en dat hoogwaardige kwaliteit te combineren is met een laagdrempelige aanpak, weet de Kunsthal met verve in de praktijk te brengen.

De Kunsthal laat zien op relevante wijze contrastrijk te kunnen programmeren. De commissie heeft waardering voor de mix van internationale publiekstrekking naast onontdekte oeuvres, en de combinaties van lokale en (inter)nationale makers, bekende namen en vernieuwers, aansprekend en uitgesproken; zowel in tentoonstellings- als publieks- en educatieve programmering. Door het tentoonstellingsprogramma niet helemaal vol te plannen, wordt ruimte gecreëerd om relatief snel te kunnen schakelen en in te spelen op de actualiteit

Met slimme samenwerkingen met internationale musea van faam weet de Kunsthal aansprekende (reizende) tentoonstellingen naar Rotterdam te halen. De tentoonstelling DIVA van het Victoria and Albert Museum in Londen is daar een mooi voorbeeld van. Dat de Kunsthal dat lukt ondanks dat het zelf geen collectie bezit wekt bewondering bij de commissie. Ook de reeks solotentoonstellingen van vrouwelijke kunstenaars zoals de Koreaanse Haegue Yang en de Nederlandse Iris van Herpen vindt de commissie interessant. Het zou mooi zijn als de Kunsthal zich blijft positioneren als initiator en/of eerste venue van dit soort samenwerkingen.

De in het plan beschreven doelgroepenanalyse en publieksbenadering laat zien dat de Kunsthal een breed publiek weet te trekken, waaronder veel jongeren. Uit het plan blijkt dat de randprogrammering en de diversificatie van het eigen personeel daarin een belangrijke rol spelen.

Alhoewel jongeren al goed bereikt worden wil de Kunsthal nog meer verjonging van het publiek realiseren met extra aandacht voor families en de instroom van studenten en starters in Rotterdam. Daarvoor zet zij in op bijvoorbeeld speciaal voor deze doelgroepen

samengestelde edities van Kunsthal Live, online marketing, deelname aan het Rotterdamse Cultuurtraject en verruimde openingstijden zoals maandagopenstelling voor MBO studenten.

Een van de andere doelstellingen die de Kunsthal stelt op het gebied van publieksbereik is binding met de regio Rotterdam. In de programmering wordt deze ambitie vertaald naar programma's die specifiek gericht zijn op Rotterdamse deelnemers en publiek, zoals events als Kunsthal LIVE en het open atelier All you can Art in samenwerking met Instituto Buena Bista Curaçao. De commissie begrijpt dat de Kunsthal zoekt naar mogelijkheden om het succesprogramma All you can Art duurzaam te financieren samen met partners in andere domeinen. Want juist hier is aantrekkingskracht voor specifieke Rotterdamse doelgroepen, waaronder de doelgroep licht, groot.

Deze brede inzet op vernieuwing van de publieksgroepen waarbij de Kunsthal onder meer streeft naar 30 procent nieuw publiek, binding met Rotterdam en tegelijkertijd inzet op de internationale cultuurtoerist vindt de commissie lovenswaardig.

Met de focus van de Kunsthal op verbinden en op contrastrijk programmeren worden vanuit deze aanpak diverse en uiteenlopende thema's en disciplines naast elkaar geprogrammeerd en verschillende doelgroepen tegelijkertijd aangesproken. Hierdoor worden bezoekers vaak verrast door kunst en randprogrammering waar ze in eerste instantie niet voor kwamen.

Alhoewel de commissie hier positief over is, ziet ze ook dat er in dat contrast nog meer mogelijk is. Er wordt binnen de Kunsthal geëxperimenteerd, maar volgens de commissie is er meer ruimte mogelijk voor experiment waarin vanuit een meer bevragende houding het reflecteren op maatschappelijke vraagstukken sterker naar voren komt. De Kunsthal zegt telkens op zoek te gaan naar vernieuwende en grensverleggende manieren om een sociale en culturele hub te zijn en dat juicht de commissie toe, maar tegelijkertijd mist zij de doorvertaling daarvan in het (tentoonstellings)programma. De commissie kijkt uit naar de eigen producties die de Kunsthal zegt te gaan maken en is ervan overtuigd dat dit verder zal bijdragen aan de authenticiteit van de Kunsthal.

Waarde voor de stad, de bewoner en de discipline

De commissie beoordeelt de waarde voor de stad, haar bewoners en de discipline als goed. De Kunsthal heeft samenwerking in de haarvaten van zowel de programmering als organisatie zitten. De organisatie doet dat zowel internationaal, als in de eigen stad met kunstenaars en culturele en maatschappelijke partners. De experimenten met het Scapino Ballet en Theater Rotterdam en de aansluiting bij International Film Festival Rotterdam en Rotterdam Pride zijn daar goede voorbeelden van. Ook werkt de Kunsthal in co-creatie met verschillende gemeenschappen uit de stad, onder andere bij All you can Art en Kunsthal Live, waarbij op vrijdagavonden het podium en het museum aan partners uit de stad beschikbaar worden gesteld. Verder is de Kunsthal een belangrijke partij in Rotterdam die scholieren en studenten in contact brengt met grootschalige

kunsttentoonstellingen. In samenwerking met onderwijsinstellingen haalt de Kunsthal met haar onderwijsprogramma's veel scholieren en studenten binnen.

In de plannen voor 2025-2028 zet de Kunsthal in op de doorontwikkeling van eerdere innovaties zoals Kunsthal Live en All you can Art. Alhoewel de commissie veel waardering heeft voor de maatschappelijke waarde van dit laatste programmaonderdeel ziet zij dit niet meer als innovatief. De Kunsthal is goed in wat zij doet, en de afwisselende mix van plannen voor programmering en tentoonstellingen waarmee een divers publiek wordt bereikt vindt de commissie positief.

Diversiteit en inclusie is geïntegreerd in de algehele visie van de Kunsthal. Zo heeft de Kunsthal een aanzienlijk divers personeelsbestand, streeft het naar een contrastrijk tentoonstellingsaanbod waarin verschillende thema's en disciplines te zien zijn en is de programmering daaromheen gericht op het bevorderen van inclusie en diversiteit. De toekomstplannen tonen een bewuste keuze voor een tentoonstellingsprogrammering waarbij meer aandacht is voor vrouwelijke makers, kunstenaars met een migratie- of niet-westerse achtergrond en meerstemmige thema's. Hierbij worden concrete percentages genoemd, zoals 40 procent kunstenaars met een niet-westerse achtergrond en minimaal twee keer per jaar een grote zaal solo van een vrouwelijke of non-binaire kunstenaar. De commissie is verheugd dat de Kunsthal de plannen zo concreet maakt en deelt de mening van de instelling dat dit een manier is om nieuwe rolmodellen te introduceren en een cultureel divers publiek te bereiken.

Daarnaast worden minder vanzelfsprekende doelgroepen aangesproken via de educatieprogramma's en worden met het aanbieden van rondleidingen in gebarentaal en het onderzoeken van prikkelarme openstellingen stappen gezet op het gebied van toegankelijkheid.

Zakelijke kwaliteit

De commissie beoordeelt de zakelijke kwaliteit als goed. Afgaande op het organogram heeft de Kunsthal een evenwichtig verdeelde organisatie. Daarbij is de grootte van de organisatie bescheiden in verhouding tot de omvang van de programmering en de bezoekersaantallen. De Kunsthal geeft aan volledig aan de Governance Code Cultuur te voldoen en de acht principes te volgen. De toelichting op de code toont een actieve inzet. De gedrags- en integriteitscode wordt jaarlijks geactualiseerd en er wordt actief en adequaat ingezet op sociale veiligheid. Hoewel de Kunsthal een toewijding aan verschillende aspecten van de Fair Practice Code laat zien, zijn er ook aandachtspunten. Zo blijkt uit de plannen niet hoe strikt de Museum cao wordt gevolgd en op basis van welke (eigen) richtlijn freelancers worden beloond.

De Kunsthal laat een heldere gespecificeerde begroting zien en maakt een goede analyse van de risico's op het gebied van het gebouw en de organisatie. In de aanvraag wordt benoemd dat vanwege huisvesting, ontwikkeling van de organisatie en hogere kosten voor

programmering extra financiering nodig is. De commissie is kritisch met betrekking tot deze gevraagde subsidieverhoging. Het verzoek voor extra financiering vanwege de staat van het gebouw is begrijpelijk, maar het is de vraag of een dergelijke projectgebonden investeringssubsidie binnen het Cultuurplan hoort. Het wordt daarbij niet helder hoe dit verzoek zich verhoudt tot het feit dat de gemeente eigenaar is van het gebouw en de verantwoordelijkheid die zij daarvoor heeft.

Daarnaast valt het de commissie op dat er extra gelden worden aangevraagd voor ontwikkeling van de organisatie, specifiek kosten voor ICT en een extra HR-medewerker. In de ogen van de commissie zijn dit onderdelen van de bedrijfsvoering die niet als extra beschouwd zouden moeten worden maar binnen de huidige begroting moeten worden gerealiseerd. Tevens vindt de commissie de argumentatie dat er extra budget nodig is vanwege de hogere kosten voor programmering (denk aan fair practice etc.) niet gelegitimeerd omdat alle instellingen hiermee geconfronteerd worden en er om die reden vanuit de gemeente de oproep is geweest niet meer subsidie aan te vragen maar indien noodzakelijk minder output te realiseren.

Op basis van de financiële positie per eind 2022 is er sprake van ruimschoots voldoende continuïteit in de bedrijfsvoering. Er is tevens sprake van een gezonde financieringsmix. (48 procent subsidie en 52 procent eigen inkomsten). De commissie vindt het gezien de algemene kostenstijging logisch dat de organisatie een stapje terug doet en van 22 naar 18 exposities per jaar gaat. Wat dit precies voor gevolgen heeft aan de inkomstenkant wordt niet toegelicht. Verder geeft de Kunsthal aan het sponsorhuis te willen herzien. De commissie heeft er vertrouwen in dat dit zal leiden tot de benodigde financiële steun van derden.